

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Καταπολέμηση εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συνήλθε στις 13 και 21 Δεκεμβρίου 2011, σε δύο συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Ιωάννη Βλατή, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Καταπολέμηση εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κ.κ. Μιλτιάδης Παπαϊωάννου και Γεώργιος Πεταλωτής, αντίστοιχα, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης το λόγο έλαβαν η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, κυρία Βασιλική Τσόνογλου – Βυλλιώτη, η Εισηγήτρια της Μειοψηφίας, κυρία Φωτεινή Πιπιλή, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Αντώνιος Σκυλλάκος, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Αθανάσιος Πλεύρης, ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Βασίλειος Μουλόπουλος, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Γρηγόριος Αποστολάκος, Προκόπης Παυλόπουλος, Χαράλαμπος Καστανίδης, Μαρία Κόλλια – Τσαρουχά, Παναγιώτης Ρήγας, Αθανάσιος Δαβάκης, Γρηγόριος Ψαριανός, Νικόλαος Τσούκαλης και Νικόλαος - Γεώργιος Δένδιας.

Η Εισηγήτρια της Πλειοψηφίας εισηγήθηκε την ψήφιση του ανωτέρω σχεδίου νόμου, ο Ειδικός Αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού και ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς το καταψήφισαν, ενώ η Εισηγήτρια της Μειοψηφίας και ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας επιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης του σχεδίου νόμου στην Ολομέλεια της Βουλής.

Η Επιτροπή έκανε δεκτές νομοτεχνικές βελτιώσεις και προσθήκες, που πρότεινε ο παριστάμενος Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Τέλος, η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το ως άνω σχέδιο νόμου, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως τροποποιήθηκε από την Επιτροπή και τον παριστάμενο Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Καταπολέμηση ιδιαίτερα σοβαρών εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας

Άρθρο 1
Σκοπός

1. Σκοπός του νόμου είναι η καταπολέμηση ιδιαίτερα σοβαρών εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας, που αντίκεινται ευθέως στις αρχές της ελευθερίας, του σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου, των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και του κράτους δικαίου και μπορούν να διασαλεύσουν άμεσα την κοινωνική ειρήνη.

2. Για την εκπλήρωση του ανωτέρω σκοπού, μέσω του ποινικού δικαίου, λαμβάνεται κάθε αναγκαίο και ανάλογο μέτρο, σύμφωνα με την Απόφαση - Πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου της ΕΕ της 28ης Νοεμβρίου 2008 (η οποία έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στοιχεία L 328/55) και με σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα και το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν συνεπάγονται μεταβολή της υποχρέωσης της Ελληνικής Πολιτείας για σεβασμό των θεμελιωδών αρχών και ατομικών δικαιωμάτων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η ελευθερία της έκφρασης, η ελευθερία του τύπου, καθώς και η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι.

Άρθρο 2

Δημόσια υποκίνηση βίας ή μίσους

1. Όποιος με πρόθεση, δημόσια, είτε προφορικά είτε διά του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, παροτρύνει, προκαλεί ή διεγείρει σε βιαιοπραγίες ή μίσος, κατά ομάδες προσώπων ή πρόσωπου, που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό, κατά τρόπο που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή ενέχει απειλή για τη ζωή, την ελευθερία ή τη σωματική ακεραιότητα των ως άνω προσώπων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται όποιος με πρόθεση, και με τα μέσα και τους τρόπους που αναφέρονται στην παράγραφο 1, παροτρύνει, προκαλεί ή διεγείρει σε πράξεις φθοράς κατά πραγμάτων που χρησιμοποιούνται κυρίως από τις παραπάνω ομάδες ή πρόσωπα, κατά τρόπο που μπορεί να εκθέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη.

3. Αν η πράξη των προηγούμενων παραγράφων είχε ως αποτέλεσμα την τέλεση του εγκλήματος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή έξι χιλιάδων (6.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

4. Όποιος συνιστά ή συμμετέχει σε ένωση προσώπων οποιασδήποτε μορφής που επιδιώκει συστηματικά την τέλεση των πράξεων των παραγράφων 1 και 2 τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο (2) έτη, αν η πράξη δεν τιμωρείται

βαρύτερα με άλλη διάταξη.

5. Η τέλεση πράξης των προηγούμενων παραγράφων από δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο κατά την άσκηση των ανατεθειμένων σε αυτούς καθηκόντων συνιστά επιβαρυντική κατάσταση. Τιμωρείται και πειθαρχικά κατά το πειθαρχικό δίκαιο που διέπει το ως άνω πρόσωπο.

Άρθρο 3 **Δημόσιος εγκωμιασμός, άρνηση** **ή εκμηδένιση εγκλημάτων**

1. Όποιος με πρόθεση, δημόσια, είτε προφορικά είτε διά του τύπου, μέσω του διαδικτύου ή με οποιοδήποτε άλλο μέσο ή τρόπο, εγκωμιάζει, αρνείται ή μηδενίζει τη σημασία εγκλημάτων γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας και εγκλημάτων πολέμου, όπως αυτά ορίζονται στα άρθρα 6, 7 και 8 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002 (Α' 75) ή των εγκλημάτων που ορίζονται στο άρθρο 6 του Καταστατικού του Διεθνούς Στρατοδικείου που προσαρτάται στη Συμφωνία του Λονδίνου της 8ης Αυγούστου 1945 και η πράξη αυτή στρέφεται κατά ομάδας προσώπων που προσδιορίζεται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή ή το σεξουαλικό προσανατολισμό, κατά τρόπο που μπορεί να διεγείρει σε βιαιοπραγίες ή μίσος κατά μιας τέτοιας ομάδας ή μέλους της, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου απαιτείται τα εγκλήματα αυτά να έχουν διαπιστωθεί ή αναγνωρισθεί με αμετάκλητη απόφαση ελληνικού ή διεθνούς δικαστηρίου ή με απόφαση της Βουλής των Ελλήνων.

3. Η τέλεση πράξης της παραγράφου 1 από δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο κατά την άσκηση των ανατεθειμένων σε αυτούς καθηκόντων συνιστά επιβαρυντική κατάσταση. Τιμωρείται και πειθαρχικά κατά το πειθαρχικό δίκαιο που διέπει το ως άνω πρόσωπο.

Άρθρο 4 **Ευθύνη νομικών προσώπων**

1. Αν κάποια από τις αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου τελέστηκε προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση σε αυτό με βάση εξουσία εκπροσώπησής του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του, επιβάλλεται στο νομικό πρόσωπο, διοικητικό πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

2. Σε περίπτωση υποτροπής, εκ μέρους του ίδιου ή άλλου φυσικού προσώπου με τις παραπάνω ιδιότητες, μπορεί να επιβληθούν επιπρόσθετα στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας του για χρονικό διάστημα από έναν έως έξι μήνες ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα,

β) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις ή αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, για το ίδιο

χρονικό διάστημα.

3. Όταν η παράλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του, προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου, επιβάλλεται στο νομικό πρόσωπο διοικητικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και σε περίπτωση επανάληψης των αξιόποινων πράξεων από το ως άνω φυσικό πρόσωπο μπορεί να επιβληθούν οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 15 παράγραφος 2 του Συντάγματος, οι κυρώσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, που ιδρύθηκε με το ν. 2667/1998 (Α' 281). Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης για αξιόποινη πράξη του παρόντος νόμου που τελέστηκε από πρόσωπο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου, οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποστέλλουν σε αυτόν αντίγραφο της δικογραφίας. Ο τελευταίος, με βάση τα έγγραφα αυτά, ζητά τη γνώμη της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία για τη διερεύνηση της υπόθεσης μπορεί να προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια ζητώντας συνδρομή από οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Το πόρισμα της ΕΕΔΑ διαβιβάζεται στον Υπουργό, ο οποίος αποφασίζει για την επιβολή των κυρώσεων.

5. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νομίμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου προς παροχή εξηγήσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45).

6. Εάν η πράξη φέρεται ότι τελέστηκε σε εκπομπή ραδιοφωνική ή τηλεοπτική, οι κυρώσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο επιβάλλονται από το ΕΣΡ, προς το οποίο διαβιβάζεται υποχρεωτικά ο φάκελος από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

7. Για την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, η έκταση της βλάβης που αυτή προκάλεσε, ο βαθμός και η ένταση της υπαιτιότητας και η οικονομική κατάσταση του νομικού προσώπου, οι κοινωνικές περιστάσεις, καθώς και η τυχόν υποτροπή του.

8. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερομένων σε αυτές φυσικών προσώπων.

9. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται στα κρατικά όργανα και τους φορείς δημοσίας εξουσίας, καθώς και τους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 5
Επιβαρυντική περίπτωση

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 79 ΠΚ, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3719/2008 (Α' 241) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η τέλεση της πράξης λόγω μίσους κατά ομάδας προσώπων ή προσώπου, που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή ή το σεξουαλικό προσανατολισμό συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.»

Άρθρο 6
Καταργούμενες διατάξεις

Με την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται ο ν. 927/1979 (Α' 139) και το άρθρο 39 παρ. 4 του ν. 2910/2001 (Α' 91).

Άρθρο 7
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Μ. Παπαϊωάννου

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ

ΧΑΡΑ ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ